

Assistansersättning

2004

SF0108

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Socialförsäkring

A.2 Statistikområde

Stöd till barnfamiljer

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: Försäkringskassan

Adress: Adolf Fredriks kyrkogata 8, 103 51 Stockholm

Kontaktperson: Christian Elvhage

Telefon: 08-786 90 00

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Försäkringskassan

Adress: Adolf Fredriks kyrkogata 8, 103 51 Stockholm

Kontaktperson: Christian Elvhage

Telefon: 08-786 90 00

A.6 Uppgiftsskyldighet

Den officiella statistiken regleras i lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. I bilaga till statistikförordningen regleras inom vilka områden det ska finnas officiell statistik. Enligt 2 § i statistikförordningen beslutar en statistikansvarig myndighet om statistikens innehåll och omfattning inom sitt statistikområde. Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik finns i Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik (MIS 2001:1)

Reglerna om rätt till assistansersättning finns i lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och lag (1993:389) om assistansersättning.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallringsföreskrifter gäller enligt Lag (2001:99) om den officiella statistiken och

Förordning om den officiella statistiken (2001:100).

A.9 EU-reglering

Nej

A.10 Syfte och historik

Syftet med produkten är att publicera statistik om assistansersättning inom området Barn, Familj och Handikapp som Försäkringskassan (tidigare Riksförsäkringsverket) är officiell statistikmyndighet för.

Statistiken har tidigare getts ut som publikationen Socialförsäkring, senast för åren 1997 och 1998. Publikationen har tidigare getts ut under namnet Allmän Försäkring under åren 1963 – 1988. Allmän Försäkring är fortsättningen på de statistiska publikationerna Allmänna sjukförsäkringar och Folkpensioneringen m.m. som gavs ut före 1963.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken vänder sig till användare inom Försäkringskassan, Riksdagen, departement, myndigheter, massmedia, forskare och allmänhet.

Statistiken har många olika användare och användningsområden:

- Försäkringskassan
- Regeringen och Riksdagen
- Myndigheter och länsstyrelser
- Kommuner och landsting
- Forskare och studerande
- Universitet och högskolor
- Företag
- Finansmarknaden
- Branschorganisationer
- Intresseorganisationer
- Internationella organ och organisationer
- Massmedia
- Allmänheten m.fl.

Försäkringskassan (f.d. Riksförsäkringsverket) har sedan 1997 ett statistikråd med representanter från Arbetsmarknadsverket, Arbetsmiljöverket, Socialstyrelsen, Statistiska centralbyrån, Premiepensionsmyndigheten och forskarvärlden.

A.12 Uppläggning och genomförande

Uppgifter till socialförsäkringsstatistiken och dess delområden Barn, familj och handikapp, Sjukförmåner och Pension hämtas kontinuerligt från socialförsäkringens administrativa register. Dessa register innehåller försäkringskassans beslut och utbetalningar av socialförsäkringsförmåner. Det är totalundersökningar. Uppgifterna samlas och bearbetas i ett gemensamt datalager för statistikproduktion, Store. Datalagret innehåller även personuppgifter som kommer från Skatteverket och SCB.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Delar av statistiken kommer på sikt att kompletteras med ytterligare bakgrundsuppgifter, bland annat uppgifter om diagnoser vid sjukdom,

arbetsställe, utbildning, yrke och arbetslöshet.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Assistansersättning är ett bidrag för att täcka kostnader för personlig assistans. Ersättningen kan beviljas gravt funktionshindrade personer som behöver personlig assistans för sina grundläggande behov under i genomsnitt mer än tjugo timmar i veckan. De grundläggande behoven är behov av hjälp med personlig hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller behov av annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade.

Ett krav för att få assistansersättning är att den funktionshindrade personen tillhör den personkrets som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). LSS omfattar följande grupper av personer:

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,
2. Personer med betydande och bestående begåvningsmässiga funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom eller
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Assistansersättning kan betalas ut i samband med vistelse i förskola, skola eller daglig verksamhet samt vid kortare sjukhusvistelse om det finns särskilda skäl. Huvudregeln är att assistansersättning inte lämnas under institutionsvård.

Assistansersättning kan beviljas en person som inte har fyllt 65 år och den vars ansökan kommer in senast dagen före 65-årsdagen och därefter blir beviljad. Det innebär att ersättning kan betalas ut till en person som har fyllt 65 år.

Assistansersättning betalas ut med ett schablonbelopp per timme. Om det finns särskilda skäl kan den ersättningsberättigade, efter ansökan, beviljas ett högre timbelopp. Bidraget är en skattefinansierad försäkringsförmån.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Antal personer efter kön, åldersgrupp, personkretsgrupp, försäkringskassa och arbetsgivartyp.

1.1.1 Objekt och population

Populationen består av personer folkbokförda i Sverige och med rätt till assistansersättning (se inledning).

1.1.2 Variabler

Timmar per vecka

1.1.3 Statistiska mått

Antal personer, timmar per vecka i medeltal/genomsnittligt antal timmar per vecka

1.1.4 Redovisningsgrupper

Tid, kön, åldersgrupp, personkretsgrupp, försäkringskassa och arbetsgivartyp

1.1.5 Referenstider

Ordinarie månadsutbetalning i december år 2004.

1.2 Fullständighet

Den officiella statistiken är ett urval av basstatistik presenterad på riksnivå. Statistiken redovisas med dynamiska data. Detta innebär att statistiken kan uppdateras med retroaktiva uppgifter jämfört med det tillfälle då filen laddades första gången. Av den anledningen redovisas under respektive tabell vid vilket datum uppgifterna har hämtats ur det administrativa systemet.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken utgår från registerdata som kontinuerligt samlas in för hela populationen. Det förekommer i princip inte bortfall av ärenden eller personer. Det kan förekomma eftersläpning i utbetalningar, vilket kan påverka statistiken. Det kan i sällsynta fall förekomma fel som uppstår vid inmatning i det administrativa systemet eller vid bearbetning av data.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Statistiken bygger på en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Alla registrerade försäkrade finns i de register som används som källor till statistiken, undertäckning kan i princip inte förekomma. Risken för övertäckning är också liten. Personer som avlider, byter medborgarskap, etc. avregistreras inom en månad.

2.2.3 Mätning

Alla uppgifter tas från befintliga register och andra databaser.

2.2.4 Svartsbortfall

Statistiksystemet fångar in alla ärenden som registreras hos Försäkringskassan. Bortfall av ärenden förekommer i princip inte. Bortfall av personer förekommer inte heller.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan inte uteslutas men är sällsynt förekommande.

2.2.6 Modellantaganden

Ej relevant.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ej relevant.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Grunduppgifter samlas in månadsvis. Den officiella statistiken publiceras årligen. Det är uppgifterna per den sista december varje år som redovisas.

3.2 Framställningstid

Referenstidpunkt är den sista december 2004. Den officiella statistiken finns tillgänglig cirka fem månader efter referensperiodens slut.

3.3 Punktlighet

Den årliga statistiken utkommer normalt mycket pålitligt i enlighet med punkten 3.2.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Socialförsäkringsstatistiken påverkas av de regler som styr socialförsäkringens förmåner. Regeländringar kan ha stor inverkan på statistiken och omöjliggöra jämförelser över tiden. Sådana förändringar kommenteras vid redovisningen.

Sedan ikraftträdandet 1994 har lagen varit föremål för flera mer eller mindre omfattande ändringar.

Den 1 februari 1995 infördes en begränsning som innebar att den enskilde mottagaren inte fick vara arbetsgivare själv för någon familjemedlem eller annan sammanboende som skulle vara assistent.

Regeländringar den 1 juli 1996 innebar bl.a. en precisering av begreppet personlig assistans och begreppet grundläggande behov. Ersättning enligt huvudregeln lämnas inte inom barnomsorg, skola och daglig verksamhet.

Den 1 september 1997 infördes nya regler för timersättningens storlek. Ett schablonbelopp för timersättningen infördes, som regeringen fastställer varje år.

Från och med 2001 kan en person som fyllt 65 år få assistansersättning förutsatt att ansökan inkommit senast dagen före 65-årsdagen och därefter blir beviljad.

Tidsmässigt oregelbundna uttag ur det administrativa systemet för tidigare år kan delvis försvåra jämförbarheten. Vissa år har uttagen av data gjorts på hösten och vissa år på våren. Eftersom det är frågan om dynamiska data som månadsvis uppdaterar med retroaktiva uppgifter och beslut bidrar det till dålig jämförbarhet över tiden.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Inom Sverige föreligger full jämförbarhet mellan olika grupper eftersom Försäkringskassans administrativa register är de enda datakällorna. Jämförbarheten med andra länder är oftast låg då varje land har sitt regelverk för socialförsäkring.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Det är inte möjligt att sammanvända med annan statistik inom handikappområdet t.ex. bilstöd eller handikappersättning. Varje socialförsäkringsförmån har sitt specifika regelverk med olika kriterier som ska vara uppfyllda för rätt till respektive förmån.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Via Internet på www.forsakringskassan.se eller via direktkontakt med Enheten för statistik vid Försäkringskassans huvudkontor.

5.2 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller.

5.3 Dokumentation

5.4 Tillgång till primärmaterial

Det finns möjlighet att få tillgång till primärdata. Kontakta Enheten för statistik eller www.forsakringskassan.se för vidare upplysningar om ansökningsförfarandet.

5.5 Upplysningstjänster

Försäkringskassan:

Försäkringskassans hemsida: www.forsakringskassan.se

telefonnummer: 08 – 786 90 00

e-postadress: else-marie.moller@forsakringskassan.se

2005-10-28